

Gemeente Leusden

Scenario's actualisatie Programma

Energie en Warmte

Raadsuitwisseling 7 september 2023

Waar komen we vandaan?

- Afspraak coalitieakkoord 2022 om nieuw/aangepast actieprogramma energie en warmte op te stellen.
- Vastgesteld CUP 2022-2026 met inhoudelijke ambities en beschikbaar gemaakte fte's en werkbudgetten.
- In de kadernota 2024 is geen nieuw beleid voor de energietransitie opgenomen omdat deze grote financiële doorwerking richting toekomst heeft. De raad vraagt in de Kadernota een nadere analyse en actualisatie. Vervolgafspraken: de raad in 2023 keuzes voorleggen qua wensen en dekking (Maatregel 1 Kadernota 2024).

Wat hebben we gedaan?

Drie scenario's uitgewerkt naar:

- Ambities
- Rol gemeente
- Aanpak en inspanningen programmabreed en per thema
- Bescherming en inzet buitengebied
- Kansen en risico's
- Inzicht in aanvullende middelen

Wat willen we nu bespreken?

- Raad meenemen in scenario's: overwegingen, verschillen en uitwerking
- Financiële betekenis van de scenario's;
- Bepalen voorkeursscenario voor uitwerking naar Programma Energie en Warmte 2030;
- Bespreken vervolg

Scenario 1: Terug naar financiële basisambitie

Rol: reactief / volgend

Ambities:

- Bepaald door beschikbare middelen en nu nog incidenteel middelen structureel maken.
- Loslaten doel om in 2050 klimaatneutraal te zijn.
- Behoedzame stappen op weg naar een duurzamer Leusden.
- We volgen de ontwikkelingen en reageren op wensen en ideeën van partners en inwoners.
- Accepteren dat voorgenomen tempo en de gewekte verwachtingen niet gerealiseerd worden.
- Vasthouden voornemen geen nieuwe projecten voor zonnevelden of windmolens in het buitengebied*.
- Inzet Rijks- en provinciale middelen voor kwetsbare doelgroepen via de inhuur van externe partijen.

* *Haalbaarheidsonderzoek wind/zon langs A28 loopt door.*

Scenario 2: Vasthouden inhoudelijke basisambitie

Rol: Actief / stimulerend

Ambities:

- Inzet op inhoudelijke doelen CUP maar geen extra inzet op de extra opwek in bebouwd gebied en innovaties voor opwek, opslag, transport en netcongestie.
- Doel klimaatneutraal 2050, alleen haalbaar met “import” van (veel) duurzame energie.
- Vasthouden voornemen geen nieuwe projecten voor zonnevelden of windmolens in het buitengebied*.
- In de gebouwde omgeving besparen we zoveel mogelijk energie.
- Stimuleren opwek energie in bebouwd gebied voor zover er haalbare businesscases te realiseren zijn.
- Gemeente als goede voorbeeld: het gemeentelijk vastgoed is zo snel mogelijk klimaatneutraal.
- Zelf en samen met partners inzetten van Rijks- en provinciale middelen voor kwetsbare doelgroepen. benutten koppelkansen en ontstaan duurzame relaties (sociale cohesie).

* Haalbaarheidsonderzoek wind/zon langs A28 loopt door.

Scenario 3: extra opwek in gebouwd gebied, innovaties en lokale aanpak netcongestie (12 opties)

Rol: Proactief / voorop lopend

Ambities aanvullend op scenario 2:

- Compenseren van geen nieuwe zonnenvelden of windmolens met extra opwek in bebouwd gebied daar waar markt het niet oppakt.
- Creëren financiële arrangementen om businesscase en/of terugverdientijd aantrekkelijk te maken.
- Extra inzet op innovaties voor opwek transport en opslag en netcongestie.
- Minder “import” van duurzame energie van buiten Leusden nodig dan in scenario 1 en 2.
- Pro-actief voorsorteren op mogelijke toekomstige regelgeving voor een meer gebiedsgerichte benadering.
- Accepteren risico's: innoveren betekent minder zekerheid over halen resultaten.
- Minder “import” van duurzame energie van buiten Leusden nodig dan in scenario 1 en 2.
- Bepalen investeringsbereidheid en risico-acceptatie, dan verder uitwerken en besluiten over keuze opties.

12 opties binnen scenario 3

1. Duurzaam inkoop in de hele keten: eisen aan footprint hele keten
2. Gemeente als voorbeeld: niveau 5 op prestatieladder
3. Financiële arrangementen tbv extra opwek: waar markt niets doet
4. Actieve inzet op warmtenet: aquathermie met publieke rol
5. Energie-innovaties binnen wijkaanpak: betere verdeling energievraag- en aanbod met smart-grids en buurtopslag
6. Onderzoek en inzet op extra opwekpotentie in woongebieden: daar waar businesscase niet sluitend is

12 opties binnen scenario 3

7. Inzet op thuisopslag: verkennen en stimuleren
8. Stimuleren biobased en circulair bouwen bij nieuwbouw en renovatie van woningen en bedrijven
9. Onderzoek en inzet op extra opwek werklocaties: daar waar businesscase niet sluitend is
10. Slimme energiesystemen werklocaties: smartgrids, infrastructuur en opslag op werklocaties
11. Slim laden: slim laden zowel privé als publiek bv Solar Carports en smartgrids
12. Pilots opwek op (boeren)daken buitengebied

Financiële betekenis van de scenario's

- Effect op begroting
- Mogelijke dekking
- Verdeling gemeente- rijk
- Wijkaanpak 2 wijken per jaar

Financiële effect scenario's op begroting

Scenario's deel ongedekt

	structureel	structureel	structureel	incidenteel
	1	1+2	1+2+3	
2024		400	400	1500
2025		500	500	
2026		600	600	
2027	172	850	850	
2028	172	1000	1000	
2029	172	1100	1100	
2030	172	1200	1200	

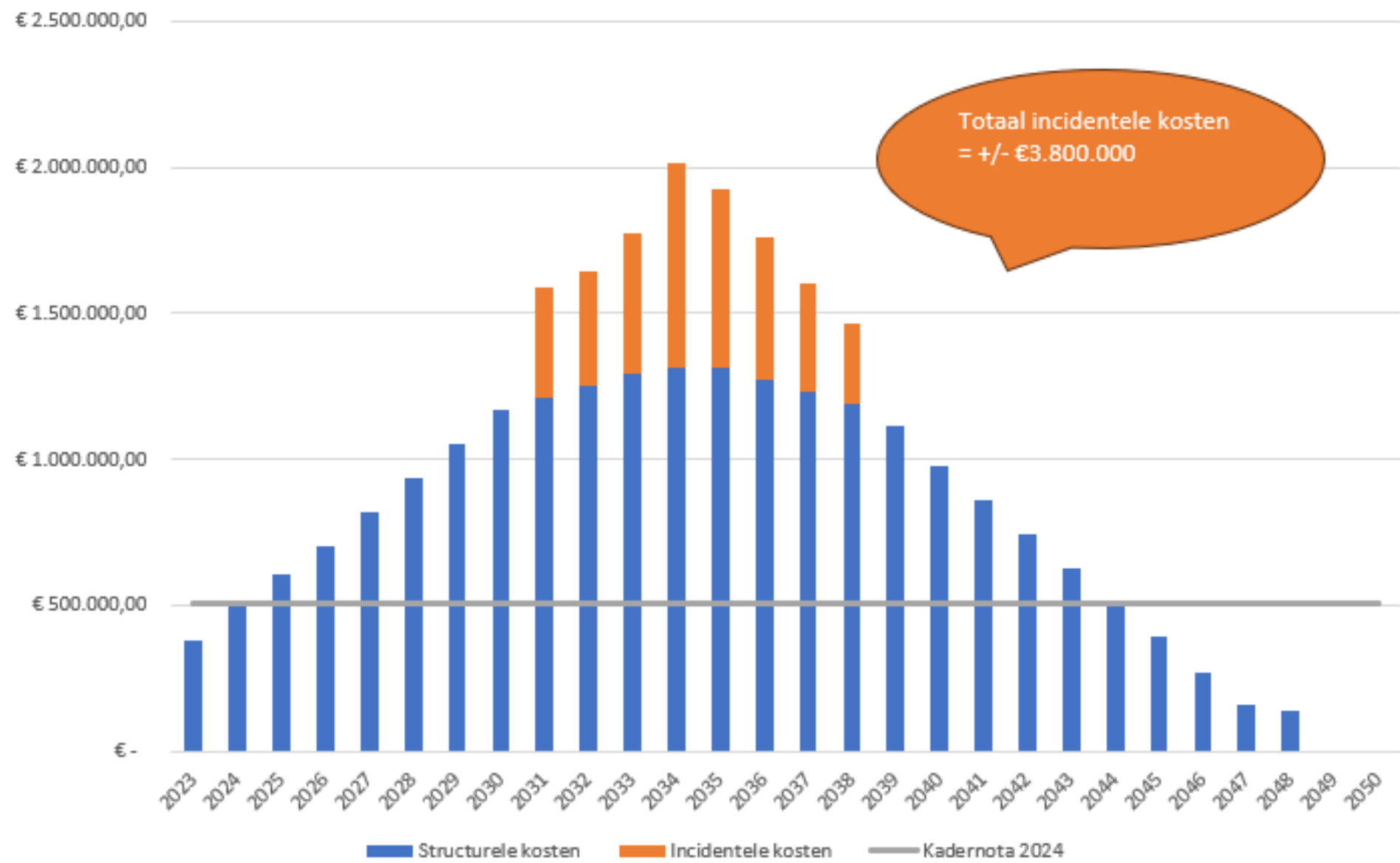
Dekking

- Structurele dekking van scenario 1 en 2 via verhoging OZB.
- Voor de opties uit scenario 3 een incidentele dekking : creëren van een bestemmingsreserve Energie- en Warmtetransitie met een bedrag van €1.500.000 uit de Bestemmingsreserve Toekomstige Openbare Ruimte (cf coalitieakkoord waarin staat een substantieel bedrag, mede voor cofinanciering fondsen en subsidies).

Verdeling financiële middelen rijk -gemeente

fte en werkbudget		Kadernota 2024		2024	2026	2028	2030
		Structureel 2024	incidenteel t/m 2026	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
euro x 1000	Rijk						
Scenario 1	540	581	172	753	753	753	753
Scenario 1 en 2	540	581	172	1150	1350	1750	1950
Scenario 1, 2 en 3	540	581	172	1150	1350	1750	1950
					1500 incidenteel		

Benodigd Budget Wijkaanpak (2 wijken/jaar)

Totaal incidentelelele kosten
= +/- €3.800.000

Bespreekpunten

- Welke scenario heeft waarom uw voorkeur
- Wat mist u nog om voorkeurscenario te kunnen vertalen in Programma Energie en Warmte
- Wat zou voor u investeringsbereidheid en risico-acceptatie voor de opties uit scenario 3 moeten zijn?

Vervolg

Kiezen scenario door de raad en deze uitwerken in een programma Energie en Warmte.

Wilt u de bespreking van de scenario's meenemen bij de begrotingsbehandeling 2024, en zo ja hoe?

